

Verslag en adviezen tweede meedenkgroep Wehl en Nieuw-Wehl

Tijdens de tweede meedenkgroep op 20 april 2026 zijn we samen met de groep meedenkers dieper in de stof gedoken. Via Mentimeter (een app) hebben we verzameld welke risico's en kansen verschillende warmtetechnieken hebben. Deze hebben we tijdens de sessie ook al deels besproken. Een aantal punten zijn in sessie 3 verder besproken.

- Tijdens de bijeenkomst heeft de meedenkgroep via mentimeter aangegeven welke risico's en kansen ze zien bij verschillende duurzame warmteoplossingen. Deze zijn staat hieronder op een rij, per thema, en samengevat.
- Daarnaast heeft de meedenkgroep verschillende adviezen gegeven. Die staan hieronder in dikgedrukte bulletpoints.

Aanwezigen:

Youk van Egmond, namens de gemeente Doetinchem

Judith Meijer, namens de WarmteTransitieMakers (DWTM)

8 inwoners. Dit waren dezelfde mensen als die ook bij de eerste sessie aanwezig waren, echter waren er 3 inwoners dit keer niet aanwezig.

De groep is zeker niet representatief voor heel Wehl en Nieuw-Wehl. De input van de meedenkgroep wordt daarom niet gezien als breed gedragen meningen, maar met elk advies wordt serieus gekeken of het verwerkt kan worden in het plan. Inwoners hebben namelijk lokale kennis en zijn ervaringsdeskundigen. De gemeente neemt de adviezen uit de meedenkgroep óf 1-op-1 over in het plan, óf ze legt uit waarom er van dit advies wordt afgeweken.

Adviezen

Waterstof

De gemeente en DWTM zien waterstof niet als een oplossing die nu ingezet kan worden op particulier niveau om aardgasvrij te worden. Waterstof is wel essentieel voor de energietransitie als geheel. Er is natuurlijk een kans dat in de toekomst de beschikbaarheid en betaalbaarheid van waterstof verbeteren. Op verzoek van de meedenkgroep hebben we daarom toch gevraagd welke kansen en risico's de meedenkgroep zien voor waterstof.

Waterstof wordt vooral genoemd als manier om het elektriciteitsnet te ontlasten, energie op te slaan of meer flexibiliteit in het energiesysteem te brengen. De grootste zorgen gaan over kosten, rendement, en opschaling.

De belangrijkste **kansen** van waterstof volgens de meedenkgroep:

- Aanvulling op het stroomnet: overtollige groene stroom opslaan in waterstof, om dalen in stroomproductie op te vullen. (als alternatief voor elektrische batterijen)
- Als warmtebron voor industrieterreinen en grootverbruikers
- Een 2e energiebron naast stroom zorgt voor meer flexibiliteit, meer veiligheid en minder afhankelijkheid.
- Gasnet kan blijven liggen en worden hergebruikt.

[Reactie DWTM: Er zijn meerdere studies gedaan naar of het aardgasnet kan worden hergebruikt voor waterstof. In theorie kan dit, maar waterstof lekt veel sneller weg dan aardgas. Dus er zullen alsnog grootschalig aanpassingen gedaan moeten worden. Hoe veel aanpassingen precies nodig zijn is niet duidelijk, dit kan in de praktijk meevallen, of tegenvallen]

De belangrijkste **risico's** van waterstof:

- Nog niet genoeg productie (leveringsonzekerheid)
- Veiligheid (ontploffingsgevaar)
- Relatief slecht rendement (veel minder energie-efficiënt)
- Prijzen zijn nu nog te duur voor particulieren

Ook wordt er benoemd dat in een rapport (verkenning) van Netbeheer Nederland wordt verwacht dat waterstof een aanzienlijk grotere rol zal krijgen in het energiesysteem.

[Reactie: waarschijnlijk wordt bedoeld op [Verkenningen \(Scenario's Editie 2025\) | Netbeheer Nederland](#) . Hierin hebben ze het wel over een groei van waterstof maar niet als oplossing voor particulieren].

- **Bekijk of waterstof een grotere rol kan krijgen in het bredere energiesysteem. Met name om afhankelijkheid van het stroomnet te verlagen, en pieken en dalen op te kunnen vangen.**

Warmtepomp

Warmtepompen worden als de meest voordehand liggende optie gezien door de meedenkgroep. De houding tegenover warmtepompen is overwegend positief, maar succesvolle toepassing hangt af van voorwaarden rond woning, geluid en elektriciteitsnet.

De belangrijkste **kansen** van warmtepompen:

- Groot aanbod, voor ieder huis een toepassing te vinden
- Hoog rendement (efficiënt qua energiegebruik)
- Geen uitstoot broeikasgassen in de directe leefomgeving (schonere lucht in de wijk)
- Bewezen systeem
- Voor veel huishoudens een goede investering qua kosten
- Om mensen over de drempel te krijgen kan de gemeente ook meer inzetten op het promoten en faciliteren van lease-warmtepompen. Dan hoeven mensen niet meteen een grote investering te doen.
- Er liggen veel zonnepanelen in Wehl. Misschien liggen er kansen als mensen deze panelen inzetten als PVT-systemen?

De belangrijkste **risico's** van warmtepompen:

- Kans op geluidsoverlast
- Groot en zwaar boilervat nodig voor tapwater (niet overal mogelijk, zeker in oude woningen met houten vloeren)
- Kans om stroomnet te overbelasten (stroomstoringen, kans op stroomuitval op koude dagen)
- Afhankelijkheid van stroomnet.
 - 1 systeem die voor alles verantwoordelijk is, is wel heel kwetsbaar voor uitval, storing, sabotage etc.
- Voor sommige huishoudens is dit een duurdere oplossing dan aardgas (onder huidige prijzen)
- Gevelvervuiling (lelijke apparaten aan elke gevel, wordt de wijk niet mooier van)
- Naast warmtepompinstallatie, vaak ook leidingwerk, radiatoren en isolatie werkzaamheden nodig. (veel gedoe en zoekwerk)
- **Onderzoek of een zwaar boilervat wel kan en past in de oudere woningen in Wehl en Nieuw-Wehl**
- **Onderzoek mogelijkheden voor lease-warmtepompen. Dit kan een uitkomst bieden voor mensen op hoge leeftijd, of mensen zonder spaarrekening die niet willen/kunnen lenen.**

Omdat er in de vorige sessie naar voren kwam dat warmtepompen specifiek twee risico's hebben, hebben we hier een extra vraag aan besteed:

Hoe kunnen we omgaan met **afhankelijkheid van het stroomnet**?

- Zeer vaak genoemd: Lokale back-up voorziening voor elke wijk voor paar dagen stroomuitval (waterstof, buurtbatterijen, houtkachel).

- Thuisbatterijen stimuleren/subsidiëren om kwetsbaarheid van het stroomnet te verkleinen (wel zo installeren dat het blijft werken bij stroomuitval, dat is niet standaard goed ingeregeld)
- Duurzaam gedrag belonen (pieken vermijden in stroomverbruik bijv.)
- Slimme energiemanagement systemen (EMS) gebruiken (Computers die de warmtepomp harder of zachter zetten op de juiste momenten (aanbod stroom / stroomkosten))
- **Zet in op lokale back-up voorzieningen.** Bijvoorbeeld per wijk lokale stroom, duurzaam gas, of biomassa opslag om een wijk een paar dagen van warmte en stroom te voorzien bij stroomuitval.
- **Subsidieer of stimuleer thuisbatterijen om de kwetsbaarheid van het stroomnet te verkleinen**
- **Stimuleer duurzaam gedrag.** Bijvoorbeeld door geldprikkelers, voorlichting, of door slimme energiemanagementsystemen (EMS) om de pieken op het stroomnet te vermijden.

Hoe kunnen we **geluidsoverlast voorkomen**?

- Regelgeving (vaak genoemd)
- Stille oplossingen (extra) stimuleren / subsidiëren (bodem warmtepomp, geluidsomkasting).
- Goede voorlichting geven
- Isolatie (bij een beter geïsoleerde woning hoeft de warmtepomp minder hard te werken)
- **Zorg voor duidelijke regels m.b.t. geluidsproductie van warmtepompen**
- **Geef goede voorlichting over hoe je geluidsoverlast voorkomt**
- **Stimuleer of subsidieer stillere oplossingen extra (zoals bodemwarmtepompen en PVT-warmtepompen, of geluidsomkasting)**
- **Attendeer inwoners erop dat de isolatie van de woningen voldoende is voordat ze een warmtepomp installeren (om geluidsoverlast te voorkomen)**

Warmtenet

Een warmtenet kan veel verschillende vormen hebben. Deze vragen gaan over een 'traditioneel warmtenet': een grootschalig warmtenet die een hele wijk via buizen onder de grond van 50-55 graden warm water voorziet. Dit wordt door een professioneel bedrijf (in handen van een publieke partij) beheerd en ge-exploiteert.

Het duidelijkste voordeel is praktisch gemak: minder ruimtebeslag, weinig techniek thuis en geen grote installatie in of aan de woning. Zorgen over tarieven, toekomstige kosten en leveringszekerheid zijn sterk aanwezig. Betaalbaarheid en betrouwbaarheid wegen dus zwaarder dan techniek. Conclusie: warmtenetten worden als comfortabel en logisch gezien, maar alleen als prijs, leveringszekerheid en spelregels gunstig en geloofwaardig zijn.

De belangrijkste **kansen** van een traditioneel warmtenet:

- Geen grote installatie in/aan huis nodig (alleen afleverset installeren, ongeveer even groot als cv-ketel.)
[toelichting DWTM: bij een warmtenet op 50 graden is wel dezelfde isolatie en afgifte (radiatoren) nodig als voor een warmtepomp. Voor warm tapwater is geen groot boilervat nodig, wel een kleine. Bij een warmtenet op 70 graden is vaak de huidige isolatie en radiatoren al voldoende geschikt en is helemaal geen extra tapwater voorziening nodig]
- Lagere investering vooraf (Bijdrage aansluitkosten liggen meestal rond de €1000 - €4000)
- Toekomstbestendig
- Een soort nutsvoorziening
- Een (rest)warmtebron die aanwezig en betaalbaar is, zou zonde zijn om die onbenut te laten.

De belangrijkste **risico's** van een traditioneel warmtenet:

- Hoge tarieven (willen mensen extra betalen voor een warmtenet t.o.v. een warmtepomp?)
- Hoge vaste lasten, dus duurzaam stookgedrag minder beloond.

- Leveringszekerheid / betrouwbaarheid van de bron (De rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) zou als bron worden ingezet in Wehl)
- Geen flexibiliteit

Op de vraag of we verder moeten met een onderzoek is een kip-ei discussie. Het is goed om inwoners te bevragen over wat zij willen (enquête), voordat we verder gaan met een onderzoek. Maar je wil inwoners dan wel wat kunnen vertellen voordat we ze om hun mening vragen, waarvoor je eerst wat onderzoek moet doen.

Conclusie: kijken of we de data verder kunnen aanscherpen. Als blijkt dat het warmtenet waarschijnlijk méér dan 30% duurder uitvalt dan de warmtepomp, kunnen we het met goed fatsoen het warmtenet voor nu opzij zetten. Als het juist gunstiger blijkt kunnen we een verdere verkenning doen, om dit vervolgens aan inwoners voor te leggen.

- **Als er een betrouwbare, betaalbare, en beschikbare (rest)warmtebron beschikbaar is voor Wehl of Nieuw-Wehl, zet er dan op in om deze te benutten voor een warmtenet.**
- **Als het warmtenet meer dan 30% duurder blijkt, dan adviseert de meedenkgroep om niet verder in te zetten op het warmtenet.** Als het warmtenet minder dan 30% duurder blijkt, onderzoek dan het draagvlak in de betreffende wijk. Bij voldoende draagvlak kan een warmtenet in detail worden uitgewerkt tot een aanbod voor de wijk.
- **Breng de kwetsbaarheid en risico's van een warmtenet op de RWZI in kaart (als we hiermee verder willen).** Denk hierbij bijv. aan storings van de RWZI en back-up systemen. . Onderzoek en onderbouw ook of de RWZI in de toekomst wel op dezelfde plek, met dezelfde bedrijfsactiviteiten blijft opereren (en dus dezelfde warmte tegen dezelfde kosten kan blijven leveren op lange termijn).

Als extra aandachtspunt wordt meegegeven dat er nu (mogelijk) al grote faseverschillen zijn tussen inwoners in de betreffende wijk. Hoe langer we wachten hoe verder dit uit elkaar ligt, met als grootste risico dat steeds meer mensen al een warmtepomp hebben.

Tot slot: er zijn voorbeelden van andere warmtenetten (ook op RWZI's). Hier moeten we ook naar kijken en van leren.

Klein Collectief (mini warmtenet)

Naast een 'traditioneel warmtenet' zijn er ook veel kleinschalige opties mogelijk om met twee of meer inwoners samen een warmtesysteem aan te leggen. Bijvoorbeeld met twee burens een bodemlus delen, of met een straat een heel klein 'ringnet' aan te leggen. Of samen warmte uit een PVT-zonnenveld delen. Hierin zijn talloze mogelijkheden. De gemeente biedt momenteel subsidie aan voor procesbegeleiding voor onderzoek naar Klein Collectieve systemen.

Het sterkste pluspunt is lokale regie: flexibiliteit, maatwerk, keuzevrijheid, meer controle en meer betrokkenheid komen hier duidelijk naar voren. De grootste zorg is organisatiekracht: deelnemers moeten elkaar vinden, meedoen, afspraken volhouden en samen beheren.

De belangrijkste **kansen** van een Klein Collectief systeem:

- Flexibiliteit: voor elke wijk is een op maat te maken oplossing te verzinnen. (vaak genoemd)
- Grotere betrokkenheid, dus meer draagvlak
- Niet afhankelijk van een grote (commerciële) partij

De belangrijkste **risico's** van een Klein Collectief systeem:

- Veel 'gedoe' : op maat maken vraagt meer tijd en werk.
- Goede samenwerking nodig tussen burens. Je moet een groep vinden die wil, het kost de inwoners meer tijd en energie, en er moeten juridische samenwerkingsafspraken gemaakt worden (bijvoorbeeld een VvE opgericht worden).
- Moeilijk voorspelbare kosten

Hoewel de flexibiliteit van Klein Collectief de meedenkgroep erg aanspreekt, zien ze de organisatie als een (te) grote drempel. Ook met subsidie voor procesbegeleiding denken ze niet dat dit zal aanslaan bij inwoners. Je weet ook

nooit zeker of er wel een betaalbare oplossing te vinden is. Te hoge commitment nodig, te veel gedoe, en onvoorspelbare uitkomst.

Klein collectief zou een mooie aanvulling zijn voor Wehl en Nieuw-Wehl. Maar de drempel is te hoog om dit als bewoner uit te gaan zoeken, en de voordelen zijn te onzeker.

- **Houdt de subsidie voor procesbegeleiding voor klein collectief, maar kijk of de drempel en inzet die nodig is door bewoners verlaagd kan worden.**

Overige aandachtspunten

In de terugblik op de belangrijke uitgangspunten in de vier kwadranten, komt als opmerking dat we 'betrouwbaarheid van de overheid' mist. In gesprek blijkt daarna dat dit vooral een aandachtspunt is, niet zozeer een extra uitgangspunt. De veranderlijkheid van de overheid is een extra reden voor flexibiliteit, en waarom inwoners een plan B willen hebben.

- **Zorg dat inwoners zo veel mogelijk lange termijn zekerheid krijgen, zodat ze in vertrouwen een investering kunnen maken voor 10-15 jaar.** (Zodat ze niet afhankelijk zijn van jaarlijks veranderende subsidies, 4-jaarlijks veranderende overheid, en kosten zoals bij de saldering bij zonnepanelen is gebeurd)

De techniek ontwikkelt zich snel. Mede daarom wachten mensen met het kopen van een warmtepomp, omdat ze denken dat er volgend jaar een betere/goedkopere/stillere versie zal zijn.

- **Geef inwoners duidelijkheid wanneer een goed moment is om stappen te nemen.** (De techniek ontwikkelt zich snel, en kosten zijn veranderlijk, volgend jaar kán er een betere optie zijn, maar als je te lang wacht mis je misschien een goede kans)